

University of Groningen

Eigendomsoverdracht tot zekerheid

Veenhoven, Adriaan

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:

1955

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

Veenhoven, A. (1955). *Eigendomsoverdracht tot zekerheid*. W.E.J. Tjeenk Willink.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

SAMENVATTING

Bij de behandeling van het derde vraagpunt in zake het nieuwe Burgerlijk Wetboek in de Tweede Kamer der Staten-Generaal in Juni 1953 bleek een diepgaand verschil van opvatting te bestaan tussen voor- en tegenstanders van registerpandrecht. De Minister, bijgestaan door prof. MEIJERS, stelde een registerpandrecht op bedrijfs- en beroepsgoederen voor, de meerderheid van de Kamer echter wilde behoud van de eigendomsoverdracht tot zekerheid, zoals deze in de praktijk was gegroeid en erkenning had gevonden bij de rechtspraak, daarin voorgegaan door de Hoge Raad in zijn twee bekende arresten van 1929. Reeds het grote belang van deze, opnieuw actuele, kwestie rechtvaardigt een behandeling van de eigendomsoverdracht tot zekerheid. Daar komt nog bij, dat ook de ontwikkeling, welke de zekerheidsoverdracht sedert 1929 heeft doorgemaakt, talrijke vragen heeft opgeworpen, welke een theoretische beschouwing waard zijn.

* * *

In het eerste hoofdstuk wezen wij op nog een andere vorm van zekerheid bij roerende goederen, het eigendomsvoorbehoud bij huurkoop, en paalden zijn terrein enigszins af tegenover dat van de eigendomsoverdracht tot zekerheid. Wij gaven ons daarna rekenschap van de benamingen, welke voor laatstgenoemde rechtsfiguur zijn gebruikt, waarbij wij uiting gaven aan onze voorkeur voor de door het ontwerp Burgerlijk Wetboek gebezigde benaming pandrecht.

Vervolgens gaven wij een overzicht van de historische ontwikkeling van de eigendomsoverdracht tot zekerheid en van op dit punt bestaand buitenlands recht.

* * *

In het tweede hoofdstuk werd een analyse van het karakter van de zekerheidseigendom gegeven, waarbij werd gewezen op overeenkomst en verschil met het eigendomsvoorbehoud bij huurkoop. Aan de hand van het arrest van de Hoge Raad van 3 Jan. 1941, N. J. '41, n°. 470, betoogden wij, dat de ontwikkeling in de rechtspraak heeft geleid tot de schepping van een nieuw zakelijk zekerheidsrecht. Wij namen aan, dat zowel de zekerheidseigendom als de voorbehouden eigendom een accessoir karakter dragen.

Tenslotte gaven wij een korte bespreking van de zekerheidscessie.

Het derde hoofdstuk gaf een overzicht van de zaken, welke voor eigendomsoverdracht tot zekerheid vatbaar zijn. Uitvoerig besproken werden de overdracht van toekomstige zaken en de zaaksvervanging. Wij namen aan de mogelijkheid van zakelijke binding van de wil, waar het gaat om overdracht van toekomstige zaken.

Gewezen werd op het risico, dat zekerheidseigenaar en huurverkoper lopen, dat de tot zekerheid overgedragen, resp. in eigendom voorbehouden zaak door natrekking overgaat in eigendom van een ander, waarbij in het bijzonder werd stilgestaan bij de arresten van de Hoge Raad van 26 Maart 1936, N. J. '36, n°. 757, nt. P. S. en 11 Dec. 1953, N. J. '54, n°. 115, nt. J. D.

* * *

In het vierde hoofdstuk bespraken wij de totstandkoming van de zekerheidsoverdracht. Achtereenvolgens werden behandeld de zakelijke overeenkomst, de titel, de bevoegdheid tot overdracht en de bezitsoverdracht, waarbij de tegen het constitutum possessorium aangevoerde bezwaren werden gereleveerd. Voorts werd aandacht gewijd aan de rechtsverhouding tussen schuldeiser-zekerheidseigenaar en schuldenaar.

* * *

Het vijfde hoofdstuk gaf een uiteenzetting van de afwikkeling van de rechtsverhouding bij wanprestatie van de schuldenaar, waarbij twee scherp tegenovergestelde standpunten werden onderscheiden. De positie van de verhuurder en andere preferente schuldeisers ten opzichte van de zekerheidseigenaar en de betrekking tussen eigendomsoverdracht tot zekerheid en retentierecht werden onderzocht.

* * *

Het zesde hoofdstuk hield zich bezig met de gevolgen van faillissement en surséance van betaling, zowel van de schuldenaar-zekerheidgever als van de schuldeiser-zekerheidseigenaar. De op dit punt bestaande verschillen tussen Nederlands en Duits recht werden kort aangeduid. Vervolgens werd een beknopte uiteenzetting gegeven van de gevolgen van executoriaal en conservatoir beslag.

* * *

In het zevende hoofdstuk behandelden wij in hoofdzaak het vraagstuk der dubbele levering door constitutum possessorium, hetwelk thans na de beslissing van de Hoge Raad bij zijn arrest van 22 Mei 1953, N. J. '54, n°. 189 nog slechts historische betekenis heeft.

In het achtste hoofdstuk, de slotbeschouwing, hielden wij ons bezig met het wordend recht, zoals dat is geschetst in het ontwerp voor een nieuw Burgerlijk Wetboek. Gewezen werd op de afwijkingen tussen de door de Tweede Kamer aanvaarde conclusies 3 en 6 en de regeling, neergelegd in het ontwerp B. W. Wij kantten ons tegen de ingrijpende beperking van de werking van de overdracht door constitutum possessorium tegen derden, waardoor o.i. een normale ontwikkeling van deze leveringswijze wordt uitgesloten.

Voorts maakten wij bezwaar tegen de verzwakking van de positie van de pandhouder van een bezitloos pandrecht als bedoeld in a.3.9.2.2 van het ontwerp B. W., vergeleken bij die van de zekerheidseigenaar en vooral tegen de voorgestelde regeling van een registerpandrecht van tot een onderneming behorende zaken, waardoor, zoals wij menen te hebben aangetoond, een geheel ander registerpandrecht in het leven zou worden geroepen dan door de Tweede Kamer werd beoogd, nl. een registerpandrecht van afzonderlijke, tot een onderneming behorende roerende zaken, in plaats van dat betreffende de onderneming als geheel.
